

TIJDELIJKE HUISVESTING TWEEDE KAMER

opdrachtgevers	Rijksvastgoedbedrijf, Tweede Kamer der Staten Generaal
architect	Zecc Architecten
team Zecc	Bart Kellerhuis, Mario van Kooij, Marnix van der Meer, Koen Pörtzgen, Marjo Langbroek, Jeroen den Hertog, Redmer Weijer, Roy van Maarseveen, Jordi Rondeel
interieurarchitect	Zecc Architecten
aannemer	Strukton Worksphere
projectmanagement adviseurs	Stevens Van Dijck IMd Raadgevende Ingenieurs (constructie), Valstar Simonis (installaties), Peutz (akoestiek en bouwfysica)
kunst	Jos de Putter (kunstwerk plenaire zaal), Peter Vink (lichtkunstwerk plenaire zaal)
overig	Aectual (3D print luifel), Hospitality Group (grootkeuken), Theateradvies (logistiek en verlichting), IGG Bouweconomie (bouwkosten), JHK Architecten (technische uitwerking), Provian Bouwadvies & Projectbegeleiding (bestek), Aboma (V&G plan), Smeulders Interieurgroep, Koppers, Kiny Kuipers
programma	publieksentree, Statenpassage, plenaire zaal, commissiezaalen, kantoren en horeca
oppervlakte	80.000 m ²
periode	2017-2021

ZECC ARCHITECTEN BV TRACTIEWEG 41 3534 AP UTRECHT
THE NETHERLANDS T+31(0)30 273 1289 INFO@ZECC.NL WWW.ZECC.NL
BANK NL59 RABO 0394 6127 44 KVK 30 183 613 LID BNA

ZECC

GROUND ED ARCHITECTURE

De komende jaren wordt het Binnenhof gerenoveerd en het hart van de Nederlandse democratie verplaatst zich naar een andere, tijdelijke plek. Zecc Architecten maakte het ontwerp voor deze tijdelijke huisvesting. Het eindresultaat is 'functioneel, fris en herkenbaar', met focus op transparantie en duurzaamheid.

Nieuwe hoofdentree

De Tweede Kamer heeft dit zomerreces haar tijdelijke huisvesting betrokken aan de Bezuidenhoutseweg 67. In dit door Dick Apon ontworpen gebouw was tot voor kort het ministerie van Buitenlandse Zaken gevestigd. Zecc Architecten werd door het Rijksvastgoedbedrijf geselecteerd om dit bestaande gebouw om te vormen tot een 'tijdelijk huis voor de democratie'. 'Een uitdagende en eervolle opgave waar je natuurlijk geen nee tegen kon zeggen', zo vat architect Bart Kellerhuis het samen. 'We zijn enorm trots dat we de tijdelijke huisvesting voor de Tweede Kamer hebben mogen ontwerpen.' Om aan de uitgebreide (veiligheids)eisen van alle betrokken partijen te voldoen, kwam Zecc met een weerbaar ontwerp waarin de focus ligt op functionaliteit. 'De ultieme uitdaging was om twee tegengestelde waarden, toegankelijkheid en beveiliging, in één gebouw te verenigen.' Om dit te bewerkstelligen, werd aan de al bestaande ingang een tweede ingang toegevoegd. Deze publieksentree, aan de zijde van het Centraal Station van Den Haag, is speciaal bedoeld om de honderdduizenden bezoekers die jaarlijks de Tweede Kamer bezoeken op een waardige manier te ontvangen. Tevens creëert de nieuwe entree een lichtpunt in een verder wat sombere en gesloten omgeving.

Publieksentree - stationszijde

Aansluiten op bestaande structuur

De nieuwe hoofdentree vindt op een frisse manier aansluiting bij het al bestaande jaren 80 gebouw, dat gekenmerkt wordt door zware betonstructuren. 'De expressieve getande vorm van de nieuwe luifel, is gebaseerd op het stramien van het gebouw. De kenmerkende betonnen kolommen zijn in een soort raster gebouwd, wij wilden daarop aanhaken', aldus Kellerhuis. Om de bestaande wat zware en gesloten gevel wat te verzachten, is gekozen voor afgeronde, vloeiende vormen in een lichtglanzende messingint. Deze tint is geïnspireerd op de oorspronkelijke messingkleurige letters van de signing van Buitenlandse Zaken, die voorheen aan de buitenkant van het gebouw te zien was.

De witte gekromde gedeeltes van de luifel, die opvallen door hun gewezen, netachtige textuur, zijn bekleed met 3D geprinte kunststof (een samenwerking met Aectual). Het materiaal, hergebruikt plastic, is 100% circulair. Wat Zecc betreft was het belangrijk het duurzaamheidsthema, dat ook binnenin het gebouw een grote rol speelt, alvast manifest te maken bij de ingang van het parlementaire gebouw.

Statenpassage met roltrappen naar publieke tribune

Weerkaatsing van het water

Vanuit de hoofdentree lopen de bezoekers naar de beveiligingscheck. De scanstraten, die volledig zijn uitgevoerd in de elegante messingkleur die we reeds buiten zagen, vallen door hun discrete plaatsing in de ruimte buiten het zicht. De check is snel vergeten zodra de bezoekers de centrale hal in stappen. Met zijn hoge rasterplafond, kenmerkende slanke pilaren en de messingkleurige roltrap, is deze ruimte het indrukwekkende oriëntatiepunt van het gebouw. Door de hoge ramen sijpelt niet alleen fijn daglicht binnen; ook ervaart de bezoeker de connectie met de vijver en beplanting in de tuin. De zachte beweging van het water buiten wordt op poëtische wijze weerkaatst door de witte vlakken van het rasterplafond.

Herkenbaarheid

Om de werknemers en bezoekers van deze tijdelijke Tweede Kamervesting zich meteen thuis te laten voelen, zijn bekende elementen uit het gebouw aan het Binnenhof nagebouwd of hergebruikt. Zo zijn er de kenmerkende roltrappen die vanaf de centrale hal direct naar de plenaire zaal op de tweede etage van het gebouw leiden. Kellerhuis: 'De route van de entree tot de plenaire zaal heeft dezelfde sequentie als op het Binnenhof. Ook de positie van de zaal is op hetzelfde niveau. Deze herkenbaarheid maakt dat je je sneller thuis voelt en als vanzelfsprekend door het gebouw navigeert.' De voormalige Van Kleffenszaal is door Zecc omgebouwd tot plenaire zaal, de plek waar de Tweede Kamerleden na het zomerreces gaan vergaderen.

Garderobe voor publiek

Roltrappen vanaf de Statenpassage naar de publieke tribune

zecc

GROUND ED ARCHITECTURE

Perenhouten meubilair

Ook rond de plenaire zaal duikt de inmiddels bekende messingkleur op om de bezoeker te attenderen op een belangrijke ruimte. De contouren van de plenaire zaal worden afgetekend door behang en stoffering in deze tint. Van binnen is de oorspronkelijke zaal ontmanteld en groter gemaakt. Als een 'plug-in', is het bestaande perenhouten meubilair van de Tweede Kamer (naar ontwerp van Pi de Bruijn) hergebruikt en chirurgisch ingepast in de beschikbare ruimte. Dankzij het samenspel met het moderne, lichte interieur, dat gekenmerkt wordt door zachte grijstinten, krijgt het meubilair een frisse(re) uitstraling. Hiertoe draagt ook een dakraam bij, waarvan de geometrische vormen terugkomen in onder meer de balustrade van de zaal. Met deze geometrische accenten legt Zecc de verbinding met de vormtaal die in het oorspronkelijke gebouw van Apon te vinden zijn. De gebouchardeerde betonnen kolommen – ruw, niet gestuukt – zijn dan ook in hun originele staat gelaten om het contrast te vergroten.

Plenaire zaal

Futuristisch

Bezoekers kunnen plaatsnemen op de publieke tribune in de plenaire zaal. Zecc heeft de capaciteit van de ruimte zo maximaal mogelijk gemaakt. Dankzij meerdere rijen klapstoeltjes en leunplekken is er een maximale capaciteit bereikt binnen de bestaande contouren van het gebouw. Vanaf de publieke tribune, maakt de plenaire zaal een harmonieuze, stijlvolle indruk. De grijstinten van het interieur sluiten perfect aan bij de reeds bestaande betonnen kolommen; de geometrische vormen van vroeger en nu, resulteren tezamen in een interessant, haast futuristisch aandoend geheel. Naast de publieke tribune, kunnen (jonge) bezoekers terecht in een geheel nieuwe 'feature' van de plenaire zaal: een mediaruimte. Scholieren kunnen vanuit dit glazen vertrek meekijken en uitleg krijgen tijdens een debat om zo letterlijk van binnenuit te leren hoe de politiek functioneert.

zecc

Publieke tribune plenaire zaal

Plenaire zaal

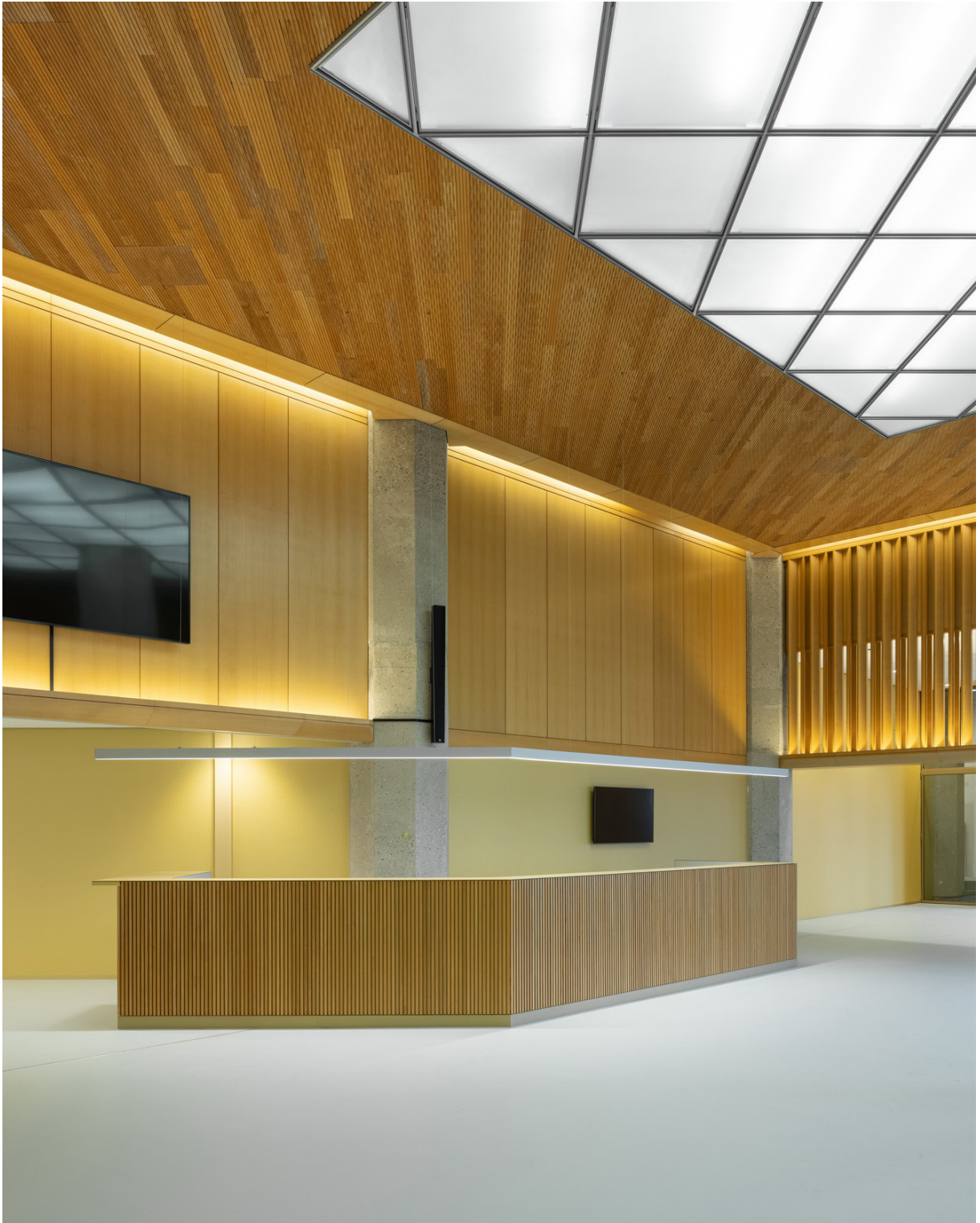
Publieke tribune

Detail publieke tribune

zecc

GROUNDED ARCHITECTURE

Bodebalie (patatbalie)

Buiten de plenaire zaal treffen politici en de pers elkaar bij de welbekende 'patatbalie'. Door de geknikte vorm, sluit de nieuwe lange balie goed aan bij de reeds genoemde jaren 80 bouwstijl van Apon. Het symbolische 'voortbouwen op wat er al is', komt ook tot uiting in de materiaalkeuze van de balie. De houten latten zijn immers hergebruikt uit de oude Van Kleffenszaal.

zecc

Eén van de drie grote commissiezalen

Verwijzing naar Nederlandse landschap

Naast de plenaire zaal zijn er de zeven commissiezalen die zich als het ware in de 'coulissen' van de Statenpassage bevinden. De zalen ogen rustig en hebben dankzij de lichtgrijze tinten en perenhouten desks, die in een halve maanvorm opgesteld staan, een duidelijke samenhang met de plenaire zaal. Het stukwerk op de muren – een abstract gradiënt van golven en grijstinten – verwijst naar het Nederlandse landschap. Een deel van de wanden is bekleed met gesneden repen petfilt, een duurzame akoestische oplossing.

Links: commissiezaal, rechts: kantoren

Flexibiliteit

De kern van deze tijdelijke huisvesting van de Tweede Kamer speelt zich af op de onderste drie verdiepingen, met o.a. de Statenpassage, commissiezalen, ledenrestaurant en de plenaire zaal. Toch zijn ook de overige verdiepingen van het gebouw van groot belang: hier zetelen immers de ambtelijke ondersteuning en de fracties. Deze kantooromgeving wordt gekenmerkt door frisse puien, lichte transparante ruimtes en zoveel mogelijk daglicht. In het ontwerp is bewust rekening gehouden met de noodzaak tot interne verschuivingen in het geval van een nieuwe verkiezingsuitslag. Door de plattegrond zo flexibel mogelijk in te vullen, kunnen medewerkers zonder al te veel moeite 'verhuizen' binnen het gebouw.

Willen blijven waar je zit

Waar de vaste medewerkers van de Tweede Kamer hun weg al gauw door het gebouw zullen vinden, hebben eenmalige bezoekers meer houvast nodig. Dit vinden zij, zagezegd, in de messingkleur, die hun oog trekt naar sleutelruimtes- en elementen. De scanstraten, de roltrap, de garderobe met zijn kluisjes, de informatiebalie: allemaal zijn ze in één oogopslag te herkennen. Kellerhuis: 'De messingkleur is niet alleen handig omwille van oriëntatie, maar brengt ook een sprankeling in het van oorsprong toch vrij ondoordringbare kantoorgebouw dat erg aan zijn tijd gebonden is. Het maakt het toegankelijker en meer van nu.' Met zachte bouwkundige vormen (bijvoorbeeld de entree) en dan weer geometrische vormen in het interieur (bijvoorbeeld de balies en scanstraten), sluit Zecc's ontwerp op een eigentijdse wijze aan bij het oorspronkelijke ontwerp van Apon. Het eindresultaat is even karakteristiek als modern, even representatief als intiem. Kellerhuis: 'Met dit ontwerp willen we laten zien dat de tijdelijke huisvesting van het parlement representatief, fris en herkenbaar kan zijn. Onze doelstelling was een tijdelijke huisvesting te ontwerpen waar de gebruikers na 5,5 jaar bij wijze van spreken niet meer uit willen.'

Boven en rechtsonder: zitjes eerste verdieping rond plenaire zaal, links: lockers publiek

ZeCC

Publieksentree - stationszijde

Publieksentree - stationszijde

Zecc Architecten werd door het Rijksvastgoedbedrijf geselecteerd voor deze opgave omwille van de pragmatische, gegronde, 'typisch Nederlandse' werkwijze waar het bureau om bekend staat. Zelf noemt Zecc deze manier van aanpak 'Grounded Architecture', een vorm van ontwerpen die functioneel, duurzaam en zinnenprikkelend is. Deze werkwijze heeft zich bewezen in succesvolle transformaties van openbare gebouwen zoals het Drents Archief en de Utrechtse Bibliotheek aan de Neude. Beide projecten werden gewaardeerd om de ruimtelijke kwaliteit en de juiste balans tussen karakteristieke elementen én nieuwe toevoegingen. In samenwerkingen heeft Zecc de reputatie zich meedenkend en optimistisch op te stellen. Dit profiel, in combinatie met de reeds opgebouwde ervaring en gerealiseerde projecten, sloot wat het Rijksvastgoedbedrijf betreft ideaal aan op de uitdaging een tijdelijk onderkomen te creëren voor de Tweede Kamer.

CONTACTGEGEVENS

Zecc Architecten

Tractieweg 41 (studio A)
3534 AP Utrecht
Nederland
T+31(0)30 273 1289
info@zecc.nl / www.zecc.nl

Fotografie

Stijn Poelstra
www.stijnpoelstra.com

Tekst

Grete Simkuté

